

Välfärdsområdesstyrelsen 29.05.2023 § 80

§ 80

Svar på den av ledamot Maria Guzenina och ledamot Helena Marttila samt 17 andra ledamöter lämnade fullmäktigemotionen 4/2023 Ökning av välbefinnandet bland seniorer (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Suominen Tuula
Kati Kupiainen
Björksten Jenni

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. ge följande svar på fullmäktigemotionen:

Svar på fullmäktigemotionen

Motionsmöjligheter med låg tröskel stöder den äldre befolkningens funktionsförmåga

Västra Nylands äldre befolkning är i genomsnitt friskare än i övriga Finland. Befolkningen i området åldras kraftig under åren 2023–2030, vilket syns särskilt i den snabba ökningen i antalet personer över 80 år. Universella motionsmöjligheter som är avgiftsfria eller erbjuds med låg tröskel tillhandahålls för att en så stor del som möjligt av de äldre ska röra sig aktivt och bibehålla sin funktionsförmåga. Utöver detta är det viktigt att möjliggöra deltagande för sådana riskgrupper som behöver någon slags assistans för motion eller deltagande i motionsverksamhet. Riktad motionsverksamhet erbjuds i flera kommuner i området, bland annat inom programmet Kraft i åren samt annars i samverkan med idrottstjänster och funktioner som främjar välfärden.

Nyttor av motion för äldre är bland annat att det minskar och bromsar upp de ändringar som åldrandet oundvikligen medför, såsom minskning av muskelmassan och muskelstyrkan, och det upprätthåller också balanssinnet och motoriken och förebygger på så sätt fall. Mångsidig motion förebygger även hos äldre många sjukdomar och försämring av kognition och minne, förbättrar sömnkvaliteten och sömnrutmen, förbättrar aptiten och nutritionstillståndet och bidrar till regleringen av aptiten samt stärker det psykiska välbefinnandet. När välfärdsområdet ordnar tjänster är det viktigt att den äldre befolkningens funktionsförmåga bevaras på en så hög nivå som möjligt, så att majoriteten av de äldre kan bo hemma och behovet av tjänster med mer assistans är så litet som möjligt.

Sportarmband +68 är en förmån som kommunen erbjuder

Motion är en viktig del av främjandet av välfärd och hälsa. Främjandet av välfärd och hälsa ligger i fortsättningen både på kommunernas och välfärdsområdets ansvar. Enligt lagstiftningen bär välfärdsområdet det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av

välfrädsområdet, som är ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och räddningstjänster. Den statliga finansieringen till välfrädsområdet är både allmän och kalkylmässig. I beräkningsmodellen beaktas förutom välfrädsområdets invånarantal även social- och hälsovårdens servicebehov samt faktorer som beskriver de regionala förhållandena. Dessutom bestäms en del av finansieringen enligt kriterierna för främjande av välfärd och hälsa. Räddningsväsendets finansiering påverkas dessutom av regionala riskfaktorer.

Kommunen bär det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen, som fastställs bland annat i idrottslagen. Enligt idrottslagen ska kommunen skapa förutsättningar för kommuninvånarnas idrottsutövning. I det här ingår att ordna idrottstjänster samt motion som främjar hälsa och välbefinnande med tanke på olika målgrupper. Kommunerna i området beslutar även om erbjudandet av motionsförmåner till invånarna som bor i kommunerna i välfrädsområdet. Till exempel i Esbo ansvarar Esbo stads resultatenhet för idrott för erbjudandet av förmånen Sportarmband +68.

Betydande skillnader mellan kommunernas motionsförmåner för äldre

I Västra Nylands välfrädsområde erbjuder alla kommuner någon slags motionsförmåner åt sina äldre invånare. I de flesta kommunerna erbjuds äldre (som fyllt 65 eller 70 år) bland annat förmånliga eller avgiftsfria gymgrupper och/eller andra motionsgrupper, användning av simhall och/eller gym utan avgift eller till ett nedsatt pris, motionsrådgivning eller avgiftsfri gymhandledning och avgiftsfria lokaler eller rabatter på lokalhyror för organisationer som ordnar motionsverksamhet för äldre. Det förekommer dock betydande skillnader mellan motionsförmånerna som kommunerna erbjuder, och förmånerna är inte alltid lika omfattande som i sportarmbandet i Esbo.

Samarbetet mellan kommunerna och välfrädsområdet för att främja välbefinnandet

Välfrädsområdet följer sina invånares levnadsförhållanden, välfärd och hälsa samt faktorer som påverkar dessa per område och befolkningsgrupp. Till den här uppföljningen hör en välfrädsberättelse och -plan, som tas fram i samarbete med kommunerna i området och som föreläggs välfrädsområdesfullmäktige varje fullmäktigeperiod. Invånarnas välfärd och hälsa samt faktorerna som påverkar dessa och de genomförda åtgärderna rapporteras årligen för välfrädsområdesfullmäktige.

Välfrädsområdet och kommunerna utför arbete för att främja välfärden och hälsan i samarbete sinsemellan och med andra offentliga aktörer, allmännyttiga sammanslutningar och organisationer samt privata företag. Välfrädsområdet går årligen förhandlingar med kommunerna i området och övriga aktörer som främjar hälsa och välfärd om målen, åtgärderna, samarbetet och uppföljningen i främjandet av välfärd och hälsa.

Välfrädsområdet koordinerar välfrädsområdets och kommunernas nätverk för främjande av välfärd och hälsa, vars uppgift är bland annat att fungera som stöd för beredning av den regionala välfrädsberättelsen. I nätverket kan man också behandla exempelvis de olika verksamhetsmodellerna och förmånerna för främjande av välfärd och hälsa som används i kommunerna och sprida goda praxis till andra kommuner. Välfrädsberättelsen och dess uppföljning, förhandlingarna med kommunerna och de övriga aktörerna samt nätverket för främjande av välfärd och hälsa är metoder för att främja de gemensamma målen

för främjandet av välfärd och hälsa. Valfärdsområdet har dock inte styrnings- eller beslutanderätt i fråga om kommunernas verksamhet och förmåner för att främja välfärd och hälsa, såsom sportarmbandet eller de övriga motionsförmånerna som kommunerna erbjuder sina invånare.

och

2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Behandling

Ersättare Ekholm avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 12.09.

Beslut

Valfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Ledamot Maria Guzenina och ledamot Helena Marttila samt 17 övriga ledamöter har på valfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 14 februari 2023 § 11 lämnat in motionen Ökning av välbefinnandet bland seniorer.

De som lämnat in motionen föreslår att ett system av typen Sportarmbandet 68+, som används i Esbo, som uppmuntrar seniormedborgare till att vara aktiva och som upprätthåller funktionsförmågan, införs i tillämpliga delar överallt i Västra Nylands valfärdsområde.

Enligt 26 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigeledamöterna rätt att lämna in motioner i frågor som hänför sig till valfärdsområdets verksamhet. På en motion som inte påverkar budgeten och som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska valfärdsområdesstyrelsen så fort som möjligt men senast ett halvt år efter att motionen lämnats in förelägga ett svar för behandling i valfärdsområdesfullmäktige.

Bilagor

Tilläggsmaterial

- Valtuutettu Guzeninan ja Marttilan valtuustoaloite: Senioreiden hyvinvoinnin lisääminen / Ledamot Guzeninas och Marttilas fullmäktigemotion: Ökning av välbefinnandet bland seniorer
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kuntien seniorien liikuntaetujen kartoitus

För kännedom

Beslutshistoria